

Sygn. akt VIII Pa 85/16 przed sprostowaniem

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodniczący – Sędzia SO Jadwiga Szumielewicz

Sędziowie SO Zofia Kubalska (spr.)

SSR del. do SO Irena Grymuza

Protokolant st. sekr. sąd. Maria Jamroz

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2016 roku w Lublinie

sprawy powódki T. S. (1)

przeciwko pozwanym: Urzędowi Gminy J. w J. i Gminnemu Centrum (...) w J. z siedzibą w P.

o odszkodowanie

na skutek apelacji powódki T. S. (1)

od wyroku Sądu Rejonowego Lublin- Zachód w Lublinie VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 23 lutego 2016 roku sygn. akt VII P 592/15

I. oddala apelację;

II. przyjmuje na rachunek Skarbu Państwa nieuiszczoną opłatę od apelacji w kwocie 686 zł (sześćset osiemdziesiąt sześć);

III. zasądza od powódki T. S. (2) na rzecz pozwanego Urzędu Gminy J. w J. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów procesu za II instancję;

IV. zasądza od powódki T. S. (2) na rzecz pozwanego Gminnego Centrum (...) w J. z siedzibą w P. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów procesu za II instancję.

Irena Grymuza J. Z. K.

Sygn. akt VIII Pa 85/16 PO SPROSTOWANIU

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodniczący – Sędzia SO Jadwiga Szumielewicz

Sędziowie SO Zofia Kubalska (spr.)

SSR del. do SO Irena Grymuza

Protokolant st. sekr. sąd. Maria Jamroz

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2016 roku w Lublinie

sprawy powódki T. S. (1)

przeciwko pozwanym: Urzędowi Gminy J. w J. i Gminnemu Centrum (...) w J. z siedzibą w P.

o odszkodowanie

na skutek apelacji powódki T. S. (1)

od wyroku Sądu Rejonowego Lublin- Zachód w Lublinie VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 23 lutego 2016 roku sygn. akt VII P 592/15

I. oddala apelację;

II. przyjmuje na rachunek Skarbu Państwa nieuiszczoną opłatę od apelacji w kwocie 686 zł (sześćset osiemdziesiąt sześć);

III. zasądza od powódki T. S. (1) na rzecz pozwanego Urzędu Gminy J. w J. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów procesu za II instancję;

IV. zasądza od powódki T. S. (1) na rzecz pozwanego Gminnego Centrum (...) w J. z siedzibą w P. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów procesu za II instancję.

Irena Grymuza J. Z. K.

VIII Pa 85/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 lutego 2016 r. wydanym w sprawie VII P 592/15 z powództwa T. S. (1) o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie (pierwotnie o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia umowy o pracę dokonanego przez Urząd Gminy J.) Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie oddalił powództwo i zasądził od powódki na rzecz pozwanego Urzędu Gminy w J. oraz Gminnego Centrum (...) w J. kwoty po 180 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (k. 123 a.s.).

Sąd I instancji ustalił, że powódka T. S. (1) została powołana na czas nieokreślony na stanowisko dyrektora Gminnego Centrum (...) w J. z siedzibą w P. w dniu 2 stycznia 1986 roku (bezsporne, powołanie – k. 12 część B akt osobowych powódki, dołączonych do sprawy o sygn. akt VII P 513/15). Od dnia 1 grudnia 2014 roku stanowisko Wójtem Gminy J. zajmuje M. S.. Od dnia 13 grudnia 2013 roku – aż do chwili odwołania powódki z zajmowanego stanowiska (...) M. S. była prezesem Zarządu Stowarzyszenia (...) (zeznania M. S. – k. 119).

Zgodnie z ustaleniami Sądu Rejonowego pismem z dnia 18 grudnia 2014 roku zastępca Wójta Gminy J. K. M. zwrócił się do (...) z zapytaniem, czy w (...) działają organizacje związkowe, a w razie pozytywnej odpowiedzi na tak postawione pytanie, wnosił o podanie wykazu członków tych organizacji. Wnosił o podanie informacji o przynależność (...) do stowarzyszeń zawodowych i twórczych (k. 57). W odpowiedzi na to pismo, powódka pismem z dnia 23 grudnia 2014 roku poinformowała Urząd Gminy w J., że w (...) nie działają organizacje związkowe, jak też, że (...) nie należy do stowarzyszeń zawodowych i twórczych (k.56).

W dniu 4 marca 2015 roku pomiędzy (...) a B. W. została zawarta umowa o dzieło, na podstawie której B. W. prowadziła warsztaty w zakresie wykonywania tradycyjnych pisanek wielkanocnych podczas Gminnego Dnia Kobiet.

Wykonanie dzieła nastąpiło w dniu 7 marca 2015 roku w godz. od 18.00 do 20.30. Za wykonane dzieło B. W. otrzymała wynagrodzenie w wysokości 130 zł brutto (umowa wraz z rachunkiem – k. 110).

Następnie w dniu 18 marca 2015 roku strony zawarły kolejną umowę o dzieło, na podstawie której B. W. prowadziła warsztaty dla dzieci i dorosłych w zakresie wykonywania tradycyjnych pisanek wielkanocnych. Wykonanie dzieła nastąpiło w dniu 18 marca 2015 roku w godz. od 15.00 do 21.00. Za wykonane dzieło B. W. otrzymała wynagrodzenie w wysokości 350 zł brutto (umowa wraz z rachunkiem – k. 111).

Sąd Rejonowy ustalił, że pozwany (...) składa sprawozdania półroczne i roczne z uzyskanych wpływów i poniesionych wydatków, jak też z prowadzonej działalności merytorycznej. Ze sprawozdań merytorycznych za okres od 2010 roku do pierwszego półrocza 2015 roku wynika, że w dniu 7 marca 2015 roku w (...) odbył się Gminny Dzień Kobiet zorganizowany we współpracy z Gminą J., Stowarzyszeniem (...) w C., Gimnazjum Publicznym w J. i w P. (sprawozdania – k. 81-109).

Sąd I instancji ustalił, że zarządzeniem Nr (...) z dnia 26 sierpnia 2015 roku Wójt Gminy J. odwołał powódkę ze stanowiska dyrektora Gminnego Centrum (...) w J. z s/ w P.. W § 2 tego zarządzenia wskazano, że odwołanie jest równoznaczne z rozwiązaniem stosunku pracy za wypowiedzeniem, ze skutkiem prawnym na dzień 30 listopada 2015 roku (zarządzenie – k. 3). Przed wydaniem tego zarządzenia Wójt Gminy M. S. wraz z zastępcą M. P. sprawdzali, jakie stowarzyszenia są zarejestrowane na terenie gminy (zeznania M. P. – k. 117v,118, M. S. – k. 119). Na terenie Gminy J. działa Stowarzyszenie (...) z siedzibą w C.. Celem tego Stowarzyszenia jest m.in. promocja, upowszechnianie i ochrona wartości kultury ludowej i rękodzieła artystycznego (§ 8 statutu – k. 62). Stowarzyszenie to m.in. prowadzi szeroko rozumianą działalność kulturalną, w tym podejmuje działania na rzecz na rzecz zachowania rozwoju lokalnej tożsamości, tradycji obyczajów i dóbr kultury, jak też pomaga w organizowaniu imprez integracyjnych, promocyjnych, kulturalnych (por. § 9 statutu tego Stowarzyszenia – k. 63, statut – k.61-70).

Stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie powołanych wyżej dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, zeznań świadka M. P. – k. 117v,118 oraz zeznań stron przesłuchanych w trybie art. 299 k.p.c.: powódki T. S. (1) - k.74v, 118v,119 i Wójta Gminy J. M. S. – k. 119.

Sąd I instancji dał wiarę zeznaniom świadka i zeznaniom złożonym przez strony, z wyjątkiem zeznań powódki w tej części, w której podała, że podczas Gminnego Dnia Kobiet B. W. reprezentowała Stowarzyszenie (...) (por. k. 119). Nie ulega wątpliwości, że Gminny Dzień Kobiet był zorganizowany w dniu 7 grudnia 2015 roku (por. plakat informujący o tej imprezie – k. 116). Z umowy o dzieło zawartej w dniu 4 marca 2015 roku pomiędzy (...) a B. W. wynika, że B. W. prowadziła warsztaty w zakresie wykonywania tradycyjnych pisanek wielkanocnych podczas Gminnego Dnia Kobiet. Wykonanie dzieła nastąpiło w dniu 7 marca 2015 roku w godz. od 18.00 do 20.30. Za wykonane dzieło B. W. otrzymała wynagrodzenie w wysokości 130 zł brutto (umowa wraz z rachunkiem – k. 110). M. S. zeznała, że powódka zapraszając panią W. do współpracy mówiła o niej jako osobie fizycznej. M. S. nie miała wiedzy, że pani W. jest prezesem stowarzyszenia (k.119). Na plakacie informującym o imprezie Gminny Dzień Kobiet (por. k. 116) nie ma logo Stowarzyszenia (...). Nie można zatem w żaden sposób uznać, że B. W. reprezentowała podczas Gminnego Dnia Kobiet Stowarzyszenie (...) i aby jej obecność na tej imprezie była dowodem na to, że (...) współpracowało ze Stowarzyszeniem (...).

Kwestią sporną w sprawie było przede wszystkim ustalenie, który z pozwanych był pracodawcą powódki.

Zgodnie z art. 3 Kodeksu pracy pracodawcą jest jednostka organizacyjna, choćby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudniają one pracowników. Wyodrębnienie organizacyjne oraz zdolność do zatrudniania pracowników stanowią istotne elementy ustawowej definicji pracodawcy. Pojęcie zatrudniania na gruncie prawa pracy może być rozumiane jako faktyczne zatrudnienie przejawiające się w dopuszczeniu pracownika do pracy i powierzeniu mu wykonywania określonych prac czy zadań.

Takich rozwiązań prawnych, w których nie pracodawca powołuje (zatrudnia, powierza stanowisko) mamy w systemie prawa wiele. Przeniesienie na inny szczebel pewnych uprawnień pracodawcy (nawiązania i rozwiązania stosunku

pracy), nie powoduje zmiany pracodawcy. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 października 1998 roku (I PKN, 390/98, OSNP 1999/23/44) stwierdził, iż gminny ośrodek pomocy społecznej, jako jednostka organizacyjna zatrudniająca pracowników, jest pracodawcą w rozumieniu art. 3 kp, również wobec kierownika ośrodka, choćby kompetencja do jego zatrudnienia i zwolnienia należała do zarządu gminy, a kompetencja do wydawania poleceń dotyczących pracy przysługiwała burmistrzowi (wójtowi) (por. także wyrok z dnia 19 grudnia 1997 roku, I PKN 448/97, OSNP 1998/22/64, uchwała z dnia 23 lipca 1993 roku, I PZP 30/93, OSNCP 1994/6/123 oraz wyrok z dnia 19 września 1996 roku, I PKN 101/95, OSNAPiUS 1997/7/112). Analogiczne stanowisko było także już wcześniej prezentowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego, np. w sprawie dotyczącej okręgowych inspektoratów pracy (uchwała składu siedmiu sędziów z dnia 24 listopada 1992 roku, I PZP 59/92, OSNCP 1993 z. 4 poz. 49), sędziów sądu rejonowego (uchwała z dnia 23 lipca 1993 roku, I PZP 30/93, OSNCP 1994 z. 6 poz. 123) oraz prezesa sądu rejonowego (wyrok z dnia 19 września 1996 roku, I PKN 101/95, OSNAPiUS 1997 Nr 7 poz. 112).

Zgodnie z art. 3¹ § 1 kp, za pracodawcę będącego jednostką organizacyjną czynności w sprawach z zakresu prawa pracy dokonuje osoba lub organ zarządzający tą jednostką albo inna wyznaczona do tego osoba.

W rozstrzygnięciu nadzorczym Wojewody (...) z dnia 10 lutego 2015 roku (KN-I. (...).1.17.2015.22, Dziennik Urzędowy Województwa (...) rok 2015, poz. 740) wskazano, że pracodawcą dyrektora samorządowej Instytucji kultury jest ta instytucja kultury. Podkreślono przy tym, że skoro ustawodawca w art. 30 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 roku, poz. 594 ze zm.), do zadań wójta zaliczył „zatrudnianie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych”, to realizacja zadań organizatora gminnej instytucji kultury, o których mowa w art. 15 ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, należeć będzie do wójta. Jednakże z samego faktu, iż wójt został upoważniony przez ustawodawcę do powoływania i odwoływania dyrektora gminnej instytucji kultury, nie sposób jeszcze wyciągnąć wniosku, iż wójt jest pracodawcą tego dyrektora. Z ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, wprost nie wynika, kto jest pracodawcą dyrektora instytucji kultury. Kwestię tę należy zatem rozstrzygnąć w oparciu o przepisy Kodeksy pracy.

Mając na uwadze powyższe Sąd Rejonowy stwierdził, że pracodawcą powódki nie był Urząd Gminy w J., lecz Gminne Centrum (...) w J. z siedzibą w P.. W stosunku do powódki jako dyrektora (...), czynności z zakresu prawa pracy (w tym czynności związane z powołaniem i odwołaniem) wykonywał natomiast – w trybie określonym w art. 3¹ kp - Wójt Gminy J..

Wobec powyższego powództwo przeciwko Urzędowi Gminy w J. podlegało oddaleniu z uwagi na to, że Urząd Gminy w J. nie miał legitymacji biernej do występowania w niniejszej sprawie, skoro nie był pracodawcą powódki.

Sąd I instancji podniósł, że zgodnie z art. 69 kp, do stosunku pracy na podstawie powołania stosuje się przepisy dotyczące umowy o pracę na czas nieokreślony, z wyłączeniem przepisów regulujących tryb postępowania przy rozwiązywaniu umów o pracę oraz rozpatrywanie sporów ze stosunku pracy w części dotyczącej orzekania o bezskuteczności wypowiedzeń i przywracaniu do pracy. Zgodnie z powyższym 3 przepisem w przypadku naruszenia przez pracodawcę przepisów o wypowiedzeniu przysługuje odszkodowanie. Zgodnie zaś z art. 70 § 1 kp, pracownik zatrudniony na podstawie powołania może być w każdym czasie - niezwłocznie lub w określonym terminie - odwołany ze stanowiska przez organ, który go powołał. Odwołanie powinno być dokonane na piśmie. W ten sposób określono jedyne warunki formalne obowiązujące pracodawcę w odniesieniu do odwołania, pozostałe nie znajdują tu zastosowania. Zgodnie z wcześniej powołanym przepisem, odwołanie może nastąpić w każdym czasie i co do zasady nie stosuje się trybu przewidzianego w Kodeksie pracy przy rozwiązywaniu stosunku pracy za wypowiedzeniem. Oznacza to, że pracodawca nie jest obowiązany uzasadniać swojej decyzji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2007 roku, III PZP 6/06, OSNCP 2007, Nr 13-14, poz. 182).

W odniesieniu do dyrektora instytucji kultury, jaką jest Gminne Centrum (...) w J. z siedzibą w P., szczegółowe zasady powoływania i odwoływania reguluje art. 15 ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, zgodnie z którym dyrektora instytucji kultury powołuje organizator na

czas określony, z zastrzeżeniem ust. 3, po zasięgnięciu opinii związków zawodowych działających w tej instytucji kultury oraz stowarzyszeń zawodowych i twórczych właściwych ze względu na rodzaj działalności prowadzonej przez instytucję. Odwołanie dyrektora następuje w tym samym trybie. Zasięganie opinii związków zawodowych oraz stowarzyszeń zawodowych i twórczych nie jest konieczne w przypadku wyłonienia kandydata na dyrektora w drodze konkursu, o którym mowa w art. 16 tej ustawy. Przepis ten w poprzedniej wersji, (obowiązującej od 26 sierpnia 1996 roku do 31 grudnia 2011 roku) stanowił, że „Dyrektora instytucji kultury powołuje organizator na czas określony lub nie określony, po zasięgnięciu opinii właściwych związków zawodowych działających w tej instytucji kultury oraz stowarzyszeń zawodowych i twórczych. Odwołanie następuje w tym samym trybie.”

Aby wymagane było zasięganie opinii nie jest konieczne członkostwo dyrektora instytucji kultury w stowarzyszeniu. W tym przepisie nie podlega bowiem ochronie działalność stowarzyszeniowa indywidualnych osób, jak w przypadku konsultacji związkowej i działalności związkowej. R. legis powyższego unormowania jest, by stowarzyszenie, którego zadaniem jest krzewienie kultury, wspieranie działalności kulturalnej, twórczej miało wpływ na obsadę osób kierujących instytucjami kultury działającymi na terenie ich właściwości, bowiem pożądana, celowa jest współpraca stowarzyszenia i instytucji kultury. Zatem taka konsultacja będzie wymagana w przypadku spełnienia pozostałych przesłanek niezależnie od tego, czy osoba kierująca instytucją kultury jest członkiem stowarzyszenia, czy też nie. Jedynym kryterium, które podlega sprawdzeniu, to fakt, czy dane stowarzyszenie ma charakter zawodowy lub twórczy oraz, czy jest właściwe ze względu na rodzaj działalności prowadzonej przez instytucję. W tej kwestii należy podzielić poglądy Naczelnego Sądu Administracyjnego (w sprawach II OSK 1295/12 i II OSK (...)), że ustawodawca wprowadzając obowiązek zasięgania opinii związków zawodowych oraz stowarzyszeń zawodowych i twórczych miał na uwadze przede wszystkim stworzenie możliwości wypowiedzenia się organizacji działających w dziedzinie szeroko pojętej kultury, a pojęcie "stowarzyszenie twórcze" obejmuje ono zarówno stowarzyszenia zrzeszające twórców, jak też prowadzące i inspirujące działalność twórczą.

Powódka wskazywała, że Gminne Centrum (...), którym kierowała współpracowało z dwoma stowarzyszeniami : Stowarzyszeniem (...) (por. zeznania powódki – k. 74v,118v). W piśmie z dnia 17 grudnia 2015 roku prezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia (...) wskazywał, że stowarzyszenie to rozpoczęło współpracę z pozwanym (...) w roku 1987, kiedy to po raz pierwszy został zorganizowany Przegląd Zespołów (...). W tym okresie przedstawiciele stowarzyszenia uczestniczyli w przeglądach, widowiskach obrzędowych, ocenach prac konkursowych oraz jubileuszach i występach zespołów Kół (...). W ostatnich latach (...) ściśle współpracuje z B. W., która jest prezesem Oddziału (...) Stowarzyszenia (...) i uznaną twórczynią ludową oraz animatorką kultury. Działania te obejmowały cieszące się dużym zainteresowaniem warsztaty rękodzielnicze z plastyki obrzędowej i zdobniczej dla dzieci i młodzieży organizowane szkołach i na terenie gminy (k. 27). Zauważyć jednak należy, że w sprawozdaniach merytorycznych z ostatnich 5 lat pracy (...) nie ma mowy o współpracy (...) ze Stowarzyszeniem (...). B. W. – jak już powyżej podniesiono – nie reprezentowała Stowarzyszenia (...) na imprezie Gminny Dzień Kobiet. Gdyby faktycznie (...) współpracowało ze Stowarzyszeniem (...), to znalazłoby to odbicie w sprawozdaniach merytorycznych. Wobec tego, że w ostatnich latach takiej współpracy nie było, to Wójt Gminy nie miał obowiązku przeprowadzania konsultacji z tym Stowarzyszeniem przed odwołaniem powódki z zajmowanego przez nią stanowiska.

Powódka podnosiła, że współpracowała jako dyrektor (...) ze Stowarzyszeniem (...). Na dowód tej współpracy złożyła plakaty informujące o Feriach na wsi (por. k. 114), Dniu Dziecka (k.115) i Gminnym Dniu Kobiet (k.116). M. P. zeznał, że pod względem merytorycznym (...) nie współpracowało z Pracownią (...) i wskazał, że ferie zimowe były zorganizowane przez gminę, a Gminny Dzień Kobiet był zorganizowany przez gminę i (...) i to gmina zaprosiła do współpracy Pracownię (...). Sama obecność Pracowni (...) na tej imprezie nie świadczy o współpracy tego stowarzyszenia z (...) (por. k. 118). Potwierdziła to w swoich zeznaniach M. S., która nadto podała, że Dzień Dziecka był organizowany przez D. J., a (...) miała tylko na tej imprezie swoje stoisko (k.119). Nawet, gdyby jednak uznać, że taka współpraca miała miejsce, to nie można nie zwrócić uwagi na fakt, że Wójt Gminy J. M. S. była w tym czasie także prezesem Stowarzyszenia (...). Trudno zatem uznać, że przed odwołaniem powódki ze stanowiska musiałaby się jeszcze zwracać do Stowarzyszenia (...) o konsultację, skoro jako prezes wiedziała, na czym ewentualna współpraca pomiędzy tym stowarzyszeniem a (...) polegała.

Wojewódzki Ośrodek (...) w L., (...) w T. czy też Koła (...), jak też Ochotnicza Straż Pożarna nie są związkami zawodowymi działającymi przy instytucji kultury ani też stowarzyszeniami zawodowymi i twórczymi.

Z uwagi na powyższe Sąd Rejonowy uznał, że przy odwołaniu powódki z zajmowanego przez nią stanowiska dyrektora (...) nie został naruszony przepis art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 roku a jej roszczenie nie zasługuje na uwzględnienie. Podkreślił, że nie budzi wątpliwości fakt, że stosunek pracy na podstawie powołania charakteryzuje się najmniejszą (w porównaniu do stosunku z umowy, wyboru czy nawet mianowania) ochroną pracownika na wypadek jego rozwiązania. Wyraża się to w szczególności w normie art. 69 kp w świetle którego nie stosuje się do pracownika powołanego regulacji Kodeksu pracy dotyczących trybu rozwiązania stosunku pracy, a także orzekania o bezskuteczności wypowiedzenia lub przywracaniu do pracy. Obecne brzmienie tego przepisu (obowiązujące od 1 stycznia 2004 roku) nie wyklucza prawa takiego pracownika do odszkodowania za wadliwe rozwiązanie stosunku pracy. Natomiast w treści obowiązującej do 2003 roku, przepis ten nie dopuszczał żadnych roszczeń pracownika, w tym także roszczenia odszkodowawczego. Z tych też względów, nawet w razie uznania, że odwołanie powódki z funkcji dyrektora (...) odbyło się z naruszeniem przepisu art. 15 ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, to i tak nie byłoby możliwe uwzględnienie roszczenia powódki o przywrócenie do pracy (na podstawie art. 45 kp), a co za tym idzie i roszczenia o wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy (dochodzone na podstawie art. 47 kp), lecz tylko możliwe byłoby zasądzenie na rzecz powódki odszkodowania (zgodnie z treścią art. 47¹ kp).

Z tych względów Sąd I instancji oddalił powództwo. O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 98§ 3 w zw z art. 99 k.p.c. oraz §11 ust 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku (Dz. U. 2002 , Nr 163, poz. 1348).

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wniosła powódka zaskarżając go w całości i zarzucając mu naruszenie:

- art. 233 § 1 k.p.c. w poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i błędną jego ocenę oraz ustalenie że Gminne Centrum (...) w J. nie współpracowało ze Stowarzyszeniem (...) oraz Stowarzyszeniem (...) mimo, że okoliczności te wynikały z materiału dowodowego (plakatów i zeznań świadków) zaś uczestnictwo Gminnego Centrum (...) w organizowanych wydarzeniach świadczy o istnieniu cech współpracy.

- naruszenia art. 15 ust 1 ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej poprzez błędną jego wykładnię i nieuzasadnione uznanie, że pracodawca nie miał obowiązku zwrócenia się do stowarzyszenia (...) z uwagi na fakt, że ta sama osoba reprezentowała pracodawcę i to Stowarzyszenie oraz uznanie, że wyznacznikiem przeprowadzenia procedury konsultacyjnej jest współpraca instytucji kulturalnej z danym stowarzyszeniem zawodowym/twórczym.

Wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku orzeczenie co do istoty sprawy i przywrócenie powódki do pracy bądź zasądzenie na jej rzecz odszkodowania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez Sąd I instancji. Nadto wniosła o zasądzenie kosztów procesu wg norm przepisanych (k. 132-148 a.s.).

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o jej oddalenie jako bezzasadnej i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych. Pełnomocnik Urzędu Gminy J. i Gminnego Centrum (...) w J. stwierdził, że zarzuty apelacji nie znajdują podstaw faktycznych ani prawnych w przedmiotowej sprawie. W jego ocenie Sąd I instancji w ocenie nie naruszył przepisów prawa materialnego oraz ocenił zgromadzony materiał w sprawie w sposób prawidłowy, biorąc pod uwagę całokształt postępowania i przedstawionych przez strony dowodów. Ponowne zwracanie się przed odwołaniem powódki przez Wójta Gminy J., który był wówczas jego Prezesem w celu stanięcia na czym ewentualna współpraca miałby polegać było zbędnym formalizmem. Stowarzyszenie (...) z siedzibą w L. nie działało na terenie Gminy J.. Zawarcie z B. W. jako osobą fizyczną umów o działo nie świadczy w żaden sposób o reprezentowaniu przez (...) Stowarzyszenia (...) (k. 175-178 a.s.).

Na rozprawie w dniu 16 listopada 2016 roku pełnomocnik powódki domagał się zasądzenia na rzecz powódki odszkodowania w wysokości trzykrotności kwoty 4229,40 zł (k. 195v a.s.).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna i podlega oddaleniu.

Brak jest podstaw do uwzględnienia wniosku strony apelującej o wydanie orzeczenia kasatoryjnego, to jest uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. W postępowaniu przed Sądem Rejonowym nie doszło bowiem do nierozpoznania istoty sprawy, do wydania wyroku przez Sąd odwoławczy nie było również niezbędne przeprowadzenie postępowania dowodowego w całości (art. 386 § 4 kpc).

Sąd Okręgowy, analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, jak i zarzuty podniesione w środku zaskarżenia, nie dopatrywał się wadliwości postępowania przed Sądem I instancji. Sąd Rejonowy zebrał i rozważył wszystkie dowody oraz ocenił je w sposób nienaruszający swobodnej oceny dowodów.

Z kolei przez zawarte w przepisie art. 386 § 4 k.p.c. sformułowanie „nierozpoznanie istoty sprawy” należy przede wszystkim rozumieć niezbadanie podstawy merytorycznej dochodzonego roszczenia. Do sytuacji takiej dojdzie przykładowo wtedy, jeżeli sąd a quo nie wniknął w ogóle w całokształt okoliczności sprawy, gdyż pozostając w mylnym przekonaniu ograniczył się do zbadania jedynie zagadnienia legitymacji procesowej jednej ze stron, przedawnienia, prekluzji, w konsekwencji czego przedwcześnie oddalił powództwo. W rozpoznawanej sprawie żadna z powołanych okoliczności nie zachodzi.

Brak jest też podstaw do wydania przez Sąd odwoławczy orzeczenia reformatoryjnego poprzez zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa. Sąd Okręgowy w pełni podziela ustalenia faktyczne i aprobuje argumentację prawną przedstawioną w motywach zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego. Tym samym nie zachodzi potrzeba szczegółowego powtarzania ustaleń faktycznych i prawnych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1997 roku, II UKN 61/97, OSNAP 1998/9/104 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 1999 roku, I PKN 521/98, OSNAP 2000/4/143).

W ocenie Sądu okręgowego powódka bezzasadnie zarzuciła błędną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

W tym zakresie wskazać należy, że zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Zastrzeżona dla Sądu swobodna ocena dowodów nie opiera się na ilościowym porównaniu przedstawionych przez świadków i strony spostrzeżeń i wniosków, lecz na odpowiadającym zasadom logiki powiązaniu ujawnionych w postępowaniu dowodowym okoliczności w całość zgodną z doświadczeniem życiowym (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 1980 roku, II URN 175/79, OSNC 1986/10/200). Stosownie do tych reguł Sąd Rejonowy, oceniając zeznania świadków, słusznie uznał, że zebrany materiał prowadzi do pewnych, logicznych i zgodnych z doświadczeniem życiowym wniosków.

Należy podkreślić, że nie jest wystarczającym umotywowaniem zarzutu naruszenia art. 233 k.p.c. przekonaniem strony skarżącej o innej, niż przyjął to Sąd w zaskarżonym wyroku, ocenie materiału dowodowego. Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, to taka ocena dowodów nie narusza zasady swobodnej oceny dowodów przewidzianej w art. 233 k.p.c., choćby dowiedzione zostało, że i tego samego materiału dałoby się wysnuć równie logiczne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego wnioski odmienne (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 roku, IV CKN 1316/00, LEX nr 80273). Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w powiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez Sąd ocena

dowodów może być skutecznie podważona (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 roku, II CKN 817/00, LEX nr 56906).

Apelująca uzasadniając zarzut naruszenia przepisów postępowania – wyżej wskazanego art. 233 § 1 k.p.c. nie wykazała aby Sąd I instancji wyciągnął logicznie błędne i niezgodne z zasadami doświadczenia życiowego wnioski ze zgromadzonego materiału dowodowego. Ocena zgromadzonego materiału dowodowego, została dokonana przez Sąd I instancji według własnego przekonania tego Sądu, na podstawie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego.

Zauważyć również należy, że stosunek pracy na podstawie powołania charakteryzuje się najmniejszą (w porównaniu do stosunku z umowy, wyboru czy nawet mianowania) ochroną pracownika. W wypadku jego rozwiązania zgodnie z art. 69 kp nie stosuje się regulacji Kodeksu pracy dotyczących trybu rozwiązania stosunku pracy, a także orzekania o bezskuteczności wypowiedzenia lub przywracaniu do pracy. Obecne brzmienie tego przepisu nie wyklucza prawa takiego pracownika do odszkodowania za wadliwe rozwiązanie stosunku pracy. Z tych też względów, jak słusznie zauważył Sąd Rejonowy nawet w razie uznania, że odwołanie powódki z funkcji dyrektora (...) odbyło się z naruszeniem przepisu art. 15 ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, to i tak nie byłoby możliwe uwzględnienie roszczenia powódki o przywrócenie do pracy (na podstawie art. 45 kp), a co za tym idzie i roszczenia o wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy (dochodzone na podstawie art. 47 kp), lecz tylko możliwe byłoby zasądzenie na rzecz powódki odszkodowania (zgodnie z treścią art. 47¹ kp).

Odnosząc się zaś do zarzutu naruszenia przepisu art. 15 ust 1 ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, poprzez dokonanie przez Sąd orzekający wadliwej wykładni i niewłaściwe zastosowaniu przepisów należy stwierdzić że naruszenie takie nie miało miejsca.

Błąd w wykładni polega na niewłaściwym zrozumieniu treści przepisu. W związku z tym, formułując zarzut błędnej wykładni, koniecznym jest wskazanie na czym polegało niewłaściwe odczytanie przez Sąd treści przepisu. Nadto, równocześnie należy wskazać, jak w takiej sytuacji przepis powinien być rozumiany. Natomiast niewłaściwe zastosowaniem przepisów stanowi tzw. błąd subsumcji – a więc wadliwe uznanie, że ustalony w sprawie stan faktyczny odpowiada hipotezie określonej normy prawnej.

Z przepisu art. 15 ust 1 ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2012 roku, poz. 406) wynika, że dyrektora instytucji kultury powołuje organizator na czas określony, z zastrzeżeniem ust. 3, po zasięgnięciu opinii związków zawodowych działających w tej instytucji kultury oraz stowarzyszeń zawodowych i twórczych właściwych ze względu na rodzaj działalności prowadzonej przez instytucję. Odwołanie dyrektora następuje w tym samym trybie. Zasięganie opinii związków zawodowych oraz stowarzyszeń zawodowych i twórczych nie jest konieczne w przypadku wyłonienia kandydata na dyrektora w drodze konkursu, o którym mowa w art. 16 tej ustawy. Aby wymagane było zasięganie opinii nie jest konieczne członkostwo dyrektora instytucji kultury w stowarzyszeniu. W tym przepisie nie podlega bowiem ochronie działalność stowarzyszeniowa indywidualnych osób, jak w przypadku konsultacji związkowej i działalności związkowej. R. legis powyższego unormowania jest, by stowarzyszenie, którego zadaniem jest krzewienie kultury, wspieranie działalności kulturalnej, twórczej miało wpływ na obsadę osób kierujących instytucjami kultury działającymi na terenie ich właściwości, bowiem pożądana, celowa jest współpraca stowarzyszenia i instytucji kultury. Zatem taka konsultacja będzie wymagana w przypadku spełnienia pozostałych przesłanek niezależnie od tego, czy osoba kierująca instytucją kultury jest członkiem stowarzyszenia, czy też nie. Jedynym kryterium, które podlega sprawdzeniu, to fakt, czy dane stowarzyszenie ma charakter zawodowy lub twórczy oraz, czy jest właściwe ze względu na rodzaj działalności prowadzonej przez instytucję. Podstawowe znaczenie dla zakreślenia kręgu stowarzyszeń uprawnionych do konsultowania zamiaru odwołania dyrektora instytucji kultury ma to aby były to stowarzyszenia zawodowe lub twórcze właściwe ze względu na rodzaj działalności prowadzonej przez daną instytucję kultury, które funkcjonują na terenie działania organizatora.

Gminne Centrum (...) kontaktowało się dwoma stowarzyszeniami Stowarzyszeniem (...). Ze sprawozdań merytorycznych z ostatnich 5 lat pracy (...) nie wynika okoliczność współpracy (...) ze Stowarzyszeniem (...). B. W.

nie reprezentowała Stowarzyszenia (...) na imprezie Gminny Dzień Kobiet. Wobec tego, że w ostatnich latach takiej współpracy nie było, to Wójt Gminy nie miał obowiązku przeprowadzania konsultacji z tym Stowarzyszeniem przed odwołaniem powódki z zajmowanego przez nią stanowiska.

Twierdzenia powódki że współpracowała jako dyrektor (...) ze Stowarzyszeniem (...) czego dowodem miały być plakaty informujące o Feriach na wsi (k. 114 a.s.), Dniu Dziecka (k.115 a.s.) i Gminnym Dniu Kobiet (k.116 a.s.) pozostają w sprzeczności z zeznaniami świadka M. P.. Świadek podał, że pod względem merytorycznym (...) nie współpracowało z Pracownią (...). Ferie zimowe były zorganizowane przez gminę, a Gminny Dzień Kobiet był zorganizowany przez gminę i (...) i to gmina zaprosiła do współpracy Pracownię (...). Sama obecność Pracowni (...) na tej imprezie nie świadczy o współpracy tego stowarzyszenia z (...). Potwierdziła to w swoich zeznaniach M. S. sprecyzowała, że Dzień Dziecka był organizowany przez D. J., a (...) miała tylko na tej imprezie swoje stoisko (k.119 a.s.). Wójt Gminy J. M. S. była w tym czasie także prezesem Stowarzyszenia (...). Dysponowała więc przed odwołaniem powódki ze stanowiska informacjami czy współpraca skarżącej ze stowarzyszeniem ta ma miejsce i na czym ewentualnie polegała. Prowadzenie przez B. W. warsztatów w zakresie wykonywania tradycyjnych pisanek wielkanocnych i w dniach 7 i 18 marca 2015 roku odbywało się na podstawie umów o dzieło zwartych z wykonującą dzieło jako osobą fizyczną (k. 110, 111 a.s.) i nie świadczyło w żaden sposób o reprezentowaniu Stowarzyszenia (...).

Z uwagi na powyższe, stanowisko Sądu Rejonowego zgodnie z którym przy odwołaniu powódki z zajmowanego przez nią stanowiska dyrektora (...) nie został naruszony przepis art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 roku należy uznać za prawidłowe. Z uwagi na powyższe apelacja podlega oddaleniu.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu za drugą instancję uzasadnia art. 98 § 1 i 98 § 3 w zw. z art. 99 k.p.c. oraz §11 ust 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013, poz. 461).

Z tych względów i na podstawie powołanych przepisów oraz art. 385 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.